

Sauda kommune

Budsjett 2018

Økonomiplan 2018 – 2021

Formannskapetets innstilling

Vedtatt ..., sak...

Innhold

1	Vedtak, årsbudsjett 2018 og økonomiplan 2018 – 2021	3
2	Det kommunale plansystemet	5
3	Folketall og demografi.....	6
4	Rådmannens innledning.....	7
5	Lokalsamfunn og organisasjonsutvikling.....	8
6	Tallbudsjettet.....	14
	Driftsbudsjettet 2018 og økonomiplan 2018 – 2021.....	15
	Næringskapitlet.....	17
	Investeringsbudsjettet	18
7	Kommunens tjenesteyting	19
	Ansatte i Sauda kommune	19
	Administrativ organisering.....	20
	Rådmannens overordnede styringskort	21
	Oppvekst og kultur.....	22
	Helse og omsorg	27
	Teknisk	32
	Fellestjenester og næring	34
8	Vedlegg	36
	Vedlegg 1: Kommunale avgifter og betalingssatser for 2018.....	36
	Vedlegg 2: Detaljert investeringsbudsjett	37
	Vedlegg 3: Budsjettskjema 2A og B	39
	Vedlegg 4: Unntak eiendomsskatt.....	40

1 Vedtak, årsbudsjett 2018 og økonomiplan 2018 – 2021

1. Inntektene for Sauda kommune består av rammeoverføring, skatter og avgifter, øremerkede tilskudd og salg m.m.

Driftsbudsjett

2. Årsbudsjett for 2018 og økonomiplan for 2018 - 2021, samt avgifter, gebyr og betalingssetser for 2018 (vedlegg 1) vedtas.
3. Tallbudsjettet vedtas med netto driftsresultat på 2,8 % av driftsinntekter. Et driftsresultat på minst 2 % videreføres i økonomiplanperioden.
4. Driftsbudsjettet vedtas med netto ramme. Det vil si utgifter minus inntekter er lik budsjett. Netto rammer er følgende:

Politisk nivå og fellestjenester	kroner	34 686 000
Oppvekst og kultur	kroner	96 873 000
Helse og omsorg	kroner	164 450 000
Teknisk	kroner	50 391 000
Avskrivinger og kalk/renter	kroner	-34 252 000
Total netto ramme	kroner	312 148 000

Eventuelle nye tiltak utenfor rammen fremmes som egen sak.

Nettorammene er inklusive avskrivinger og kalkulatorisk kostnad (VAR), men eksklusiv avsetning til, og forbruk av fond. Tallene er avrunda til hele tusen.

Rådmannen delegeres myndighet til å omdisponere innenfor rammene.

Rådmannen delegeres myndighet til å "fryse" budsjettposter og ledige stillingshjemler. Ledige stillinger skal nøye vurderes med hensyn til alternativ organisering for å løse arbeidsoppgaver uten nyansettelser.

Investeringer

5. Investeringsbudsjett for 2018, hovedposter:

Investering innenfor selvkost (VAR)	kroner	60 000 000
Investering bygg og anlegg	Kroner	26 500 000
Mindre investeringer, se vedlegg 2	Kroner	21 732 500
Startlån for videreformidling	kroner	7 000 000

Rådmannen gis fullmakt til å omdisponere midler i investeringsbudsjettet til vedtatte prosjekter. Delegasjonen avgrenses til 1 million kroner. Ved omdisponeringer skal formannskapet orienteres.

6. Sauda kommune tar opp følgende lån i 2018:

VAR	Kroner	60.000.000
Øvrige opplån	kroner	21.171.000

Rådmannen blir delegert myndighet til å ta opp lån og godkjenne endelige lånevilkår, avdragstid, rente og å binde renten for lån innarbeidet i budsjettet og vedtatt av kommunestyret, jf. finansreglement. Avdragstid og sum må være innenfor grenser som kommuneloven setter, jf. Kommunelova § 50 nr. 7. Delegeringen gjelder i hele lånet sin løpetid.

Skatt

7. Skattesatsene for inntektsskatt og formueskatt skal være i samsvar med maksimalsatsene vedtatt i Stortinget sitt skattevedtak.
8. Eiendomsskattevedtak for året 2018 i Sauda kommune.

Virkeområde

For skatteåret 2018 skal det skrives ut eiendomsskatt på “verker og bruk”, næring og faste eiendommer i hele kommunen. Jf. lov om eiendomsskatt til kommunene (eskl.) § 3 første ledd, bokstav a.

a) Eiendomsskattesats:

- a. Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2018 er 7 promille, jf. eskl. § 11 første ledd.
- b. Differensiert skattesats for boligdelen i eiendommer med selvstendig boligdel, med tilhørende tomt, for 2018 er 3 promille, jf. eskl. § 12 bokstav a).

b) Takstvedtekter:

- a. Takstvedtektene for eiendomsskatt i Sauda kommune ble vedtatt i kommunestyret 12. desember 2012, sak 109/12.

c) Terminer:

- a. Eiendomsskatten blir skrevet ut i fire terminer, jf. eskl. §25 første ledd.

d) Takster:

Taksering fra 2013 ligger til grunn for satser.

e) Unntak fra eiendomsskatt i forhold til eiendomsskatteleva § 7 a og b:

- Se vedlegg 4.

Kommunestyret vurderer om eiendom tilhørende andre stiftelser/ organisasjoner fritas fra eiendomsskatt på grunnlag av søknad.

9. Kommunestyret vedtar å ta etterreguleringer/utregning av kommunen sine pensjonskostnader, slik det går fram i aktuarberegninger i Kommunal Landspensjonskasse og i Statens Pensjonskasse, over 7 år.

Endrings- og tilleggsforslag

Kommunestyret vedtar følgende endringer til driftsbudsjettet:

Fylles inn etter kommunestyrebehandling

2 Det kommunale plansystemet

Kommuneplan

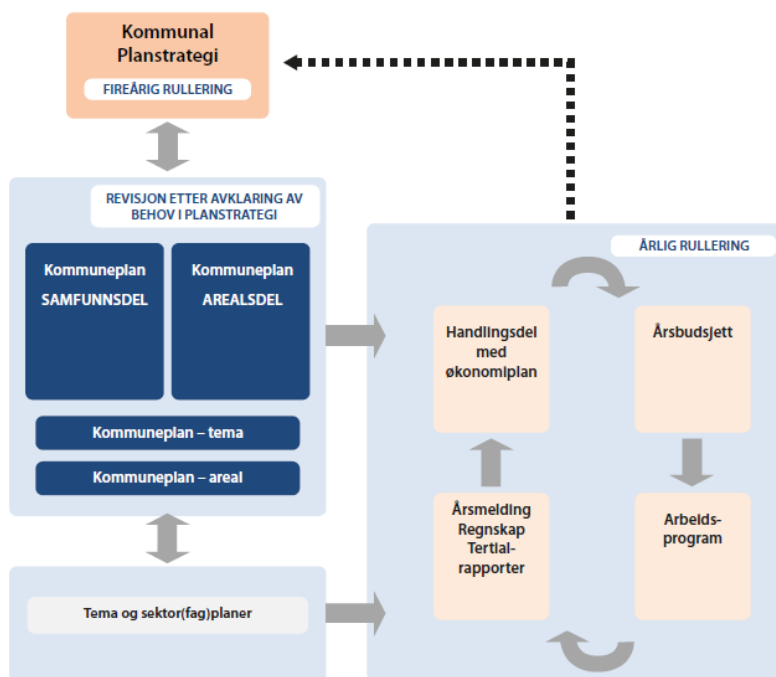
Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument. Gjeldende kommuneplan for Sauda ble vedtatt i juni 2012, og planperioden er fram til 2023. Ny revidering av kommuneplan er startet og prosessen vil vare til siste halvdel av 2018.

Planstrategi

Den kommunale planstrategien er kommunens hjelpemiddel til prioritering av planoppgaver, for å møte kommunens behov. Eksempel på dette kan være tidspunkt for ny kommuneplan, kommunedelplaner, temaplaner, reguleringsplaner, eller utviklingstiltak. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket samfunnsutvikling.

Planstrategi for Sauda kommune ble vedtatt i 2017. Kommunens planstrategi skal vedtas senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre.

Det kommunale plansystemet

Kilde: Veileder kommunal planstrategi (Miljøverndepartementet 2011)

Sauda kommune vedtok ny planstrategi i 2016. Der framgår prioriterte planoppgaver for de neste fire årene.

Kommunens planer, aktuelle dokumenter og lenker til relevante regionale planer, ligger på [kommunens nettside](#).

3 Folketall og demografi

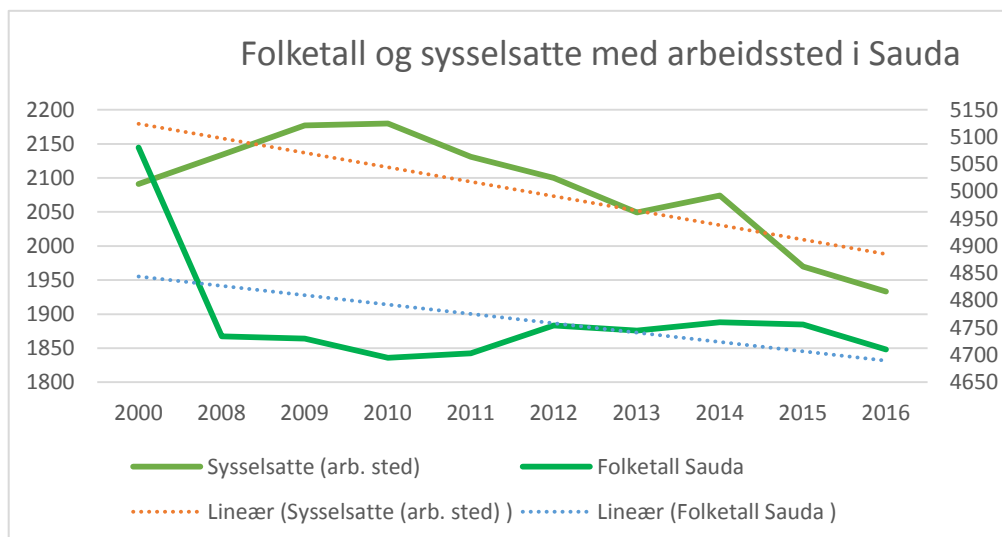
Sauda har opplevd befolkningsreduksjon siden 1960-tallet. Nedgangen har vært på om lag 300 personer pr. tiår, og nærmer seg kritisk nivå for at lokal-samfunnet skal kunne opprettholde handelstilbud og servicefunksjoner. Som svært mange andre steder jobbes det også i Sauda med å snu denne utviklingen. Selv om folketall ikke nødvendigvis er et mål i seg selv, så viser forskning at dette er den beste indikatoren på om et samfunn er bærekraftig og vekstkraftig.

Det som styrer folketallsutviklingen, er i stor grad flyttestrømmer og arbeidsplassutvikling. I Sauda er det gjort flere grep for å øke attraktiviteten som sted å bo og reise

til. Badeanlegg, Folkets hus, turløyper og sentrumsutvikling er eksempler på dette. Men arbeidsplassutviklingen er fortsatt svak og gjør at også den demografiske utviklingen blir "skjev" (færre unge, og flere eldre).

Figuren nedenfor viser utvikling i folketall og arbeidsplasser siden årtusenskiftet. De siste årene er det blitt over 200 færre arbeidsplasser i Sauda. Det sier seg selv at denne utviklingen ikke kan fortsette.

[Strategisk næringsplan for Sauda kommune](#) går nærmere inn på disse problemstillingene, og har etablert mål og strategier for et koordinert utviklingsarbeid for årene framover.

4 Rådmannens innledning

Perspektivmeldingen

I innledningen til perspektivmeldingen 2017 trekker regjeringen fram høy deltakelse i yrkeslivet, mye naturressurser, kompetent arbeidsliv og solide statsfinanser som grunnlaget for at Norge er godt rustet til å møte framtiden. Regjeringen knytter velstandsnivået i Norge til produktivitet i arbeidslivet. Norge er en liten åpen økonomi som har nytt godt av internasjonal handel.

Demografiske endringer vil gi utfordringer når det gjelder økonomi og arbeidskraft. For å møte utfordringene må offentlig sektor øke produktiviteten. Regjeringen mener at viktige elementer for en bærekraftig offentlig sektor er strengere prioriteringer, god styring, fornuftig fordeling av oppgaver, lære av andre, utnytte digitaliserings muligheter og strukturreformer.

Statsbudsjettet

Innretningen av statsbudsjettet er preget av regjeringens åtte satsingsområder. Mest sentralt for kommunal sektor er a) levende lokaldemokrati, b) et sterkere sosialt sikkerhetsnett c) en enklere hverdag for folk flest, d) kunnskap gir mulighet for alle og e) et velferdsloft for eldre og syke.

I statsbudsjettet er det lagt til grunn en lønnsutvikling på 3%. Sauda kommune bruker tallene fra statsbudsjettet også når det gjelder lønnsutvikling.

Statsbudsjettet teller, Saudasamfunnet bestemmer

I forbindelse med framlegget til statsbudsjett for 2018 legger regjeringen vekt på at prioriteringene skal gi rom for økt næringsetablering og økt sysselsetting. Samtidig vil endringen som er varslet vedrørende eiendomsskatt redusere Sauda kommunes handlingsrom. Regjeringens endringsforslag når det gjelder eiendomsskatt betyr lite for Sauda

kommune i 2018, men vil redusere inntektene i årene som kommer.

Statsbudsjettet teller for nivå på tjenester og drift, men det er prioriteringene som Saudasamfunnet gjør som vil være bestemmende for om vi snur fra forvitring til vekst.

Budsjett og økonomiplan

Rådmannen skal legge fram en økonomiplan som omfatter hele kommunens virksomhet. Den skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver.

Årsbudsjettet skal omfatte hele kommunens virksomhet. Det skal fastsettes på grunnlag av de inntekter og utgifter som kommunen kan forvente i budsjettåret. Årsbudsjettet skal være inndelt i en driftsdel og en investeringsdel. Det skal budsjetteres med et driftsresultat som minst er tilstrekkelig til å dekke renter, avdrag og nødvendige avsetninger.

Innretning budsjett 2018 og økonomiplan 2018 - 2021

Budsjett 2018 bygger på en videreføring av driftsnivået i 2017. Sauda kommune leverer gode tjenester, men bruker mer penger på tjenestene enn andre kommuner særlig når det gjelder Helse og omsorg.

I forhold til et framskrevet budsjett med basis i 2017-budsjettet foreslås følgende endringer (millioner kroner):

- a) Helse og omsorg -3,5 (+inntekter)
- b) Oppvekst og kultur -1,6
- c) Teknisk -0,5
- d) Fellestjenester -0,7
- e) Grad av selvkost øker til 65% byggesak og 92% oppmåling
- f) Det ligger inne 0,5 % produktivitetutvikling i tråd med regjeringens forventning

5 Lokalsamfunn og organisasjonsutvikling

En næringsvennlig kommune

I kapittel 3 viste vi til den svært bekymringsverdige utviklingen i antall arbeidsplasser i Sauda. Dette er en utvikling som ikke kan fortsette dersom vi skal ha et livskraftig lokalsamfunn. Med dagens samferdselsløsninger er det kun Suldal som er i aktuell avstand for dagpendling. Sauda er den kommunen i Rogaland med minst arbeidspendling.

Kommunen kan ikke skape arbeidsplassene direkte, arbeidsplasser kan heller ikke vedtas. Vi ønsker store nye etableringer, eller nye statlige arbeidsplasser, men erfaring viser at dette er svært vanskelig å lykkes med.

Lokalsamfunnet må derfor ha andre strategier. Kommunens rolle må i første rekke handle om å være god tilrettelegger for næringsetablering og -utvikling. Sauda kommune skal være en næringsvennlig kommune. Vi må ha tilgang til arealer tilpasset næringslivets behov – både nye ubygde arealer og ferdige kontorer. I møte med næringslivet skal Sauda kommune være en konstruktiv og løsningsorientert samarbeidspartner.

Størst potensial for nye, varige arbeidsplasser ligger i utvikling av eksisterende bedrifter. Samarbeid og tett kontakt med næringslivet i Sauda er derfor svært viktig. Bedriftene bekrefter at kommunen er en ressurs for utviklingsmuligheter dersom samarbeidet er godt.

Sauda Vekst er kommunens samarbeidspartner for 1. linjetjeneste til gründere og etablerere. Selskapet utvikler samarbeidet med næringshagen i Suldal, noe som allerede har medført nye kurstilbud, møteplasser og utviklingsmuligheter for Saudabedrifter. Dette er et regionalt samarbeid som må utvikles videre framover.

Sauda omstilling er som kjent en programorganisasjon som driftes av Sauda kommune. Omstillingsstyret jobber ut fra at omstillingsstatusen skal videreføres i 2018. Når omstillingsarbeidet ble etablert i 2013 var det planen at arbeidet skulle vare ei seks år. Det er gode signaler om dette, men det må vedtas av Rogaland fylkeskommune hvert år. Omstillingsarbeidet har følgende hoved-fokus i siste del av programperioden:

- Utvikling av eksisterende næringsliv. Innovasjon Norges program «SMB Utvikling» pågår, og involverer 15 Saudabedrifter som skal få hjelp til å identifisere og jobbe med vekst- og utviklingsmuligheter i egen bedrift, eller i samarbeid med andre.
- Bærekraftig reisemål. Etter inspirasjon fra bl.a. Geilo skal det vurderes en prosess for sertifisering av reisemålet Sauda etter Innovasjon Norges kriterier for bærekraft. Første steg er i gang, med 11 virksomheter (inkludert 3 kommunalt eide) som jobber med miljøfyrtårnsertifisering.
- Tilrettelegging for ny, grønn, kraftkrevende industri, f.eks. datasenter. Sauda deltar aktivt i Ryfylke IKS sitt prosjekt som har siktemål å etablere konkurransedyktig konsept for datasenter på Sør-Vestlandet, med flere konkrete lokasjonsalternativer. Sauda har en svært gunstig posisjon på grunn av tilgang til store mengder strøm fra vannkraft. Ny kommuneplan blir neste viktige steg for å tilrettelegge nye næringsarealer.
- Etablering av mål og tiltak i strategisk næringsplan som ble vedtatt i juni 2017. Denne planen peker ut strategi for samfunns- og næringsutvikling basert på de historiske utfordringene rundt særlig arbeidsplassutvikling. En tydeligere

posisjon for kommunen er sentralt i dette. Vedtekter for et nytt kommunalt foretak

for næringsutvikling er vedtatt.

Et trygt lokalsamfunn

Sauda skal være et trygt samfunn. Dette handler mye om mennesker, om hvordan vi opptrer, hjelper hverandre og passer på hverandre. I Sauda skal det oppleves trygt å være barn, å være forelder og å bli gammel.

Men det handler også om planlegging, beredskap og infrastruktur. Sauda kommune har en viktig oppgave i å forebygge at uhell og ulykker skjer. Hvis det likevel skjer skal vi ha beredskap for å håndtere situasjonen, skadereduserende tiltak og til å få samfunnet tilbake til «normalsituasjonen».

Kommunen har ansvar for å kartlegge risikofaktorer og ta hensyn til disse i kommunal planlegging og tjeneste-produksjon.

Sauda kommune er «Trafikksikker kommune».

Fylkesmannen utførte i 2017 tilsyn med samfunnstrygghet og beredskap i Sauda kommune. Konklusjonene var overveiende positive, men pekte på at overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse (RoS) må rulleres. Dette arbeidet er påbegynt.

Lokalsamfunn med MOT

Sauda er har i over tid hatt avtale med den landsomfattende organisasjonen MOT. Dette innebærer bl.a. at Sauda skal arbeide etter visjonen «lokalsamfunn med MOT», som har fokus på trygge oppvekstmiljø og utvikling av robuste og inkluderende ungdom.

I Sauda har ungdomsskole siden starten vært drivkraft i MOT-arbeidet, og er i gang med å implementere programmet «skolen som samfunnsbygger». Sauda idrettslag jobber målretta med MOT-verdier, og treningssenteret Frisk & Rask har inngått samarbeidsavtale. Til sammen gir dette et

solid lokalt partnerskap med godt grunnlag for videre arbeid med å utvikle og forsterke verdier, holdninger, og tilrettelegging for livsmestring og trygge lokalsamfunn for ungdom.

MOT sine verdier er MOT til å leve, MOT til å bry seg, og MOT til å sei nei.

www.mot.no

Heltidsprosjektet

Sauda kommune jobber for å utvikle en heltidskultur. I dette legger vi at minst 50 % av de ansatte har hel stilling. Pr. i dag er andelen 27 %. For ansatte som jobber i turnus i helse- og omsorg har 18 % full stilling.

Utvikling av en heltidskultur handler i vesentlig grad om kulturendring og organisasjonsendring, og ikke bare om turnusordninger og det å få helgene til «å gå opp». Det handler om holdninger, forankring og normer for hvordan vi har det og hvordan vi gjør det hos oss.

Det er et stort arbeidskraftpotensiale i å redusere deltid, og det er avgjørende for å sikre kvalitet og tilstrekkelig kompetanse.

Etter hvert som vi får økende andel med større stillinger vil brukerne våre oftere møte de samme kommuneansatte, og for en del grupper er slik stabilitet og opplevelse av trygghet svært viktig.

For å få mer kunnskap og motivasjon i arbeidet deltar Helse- og omsorg i KS sitt nettverk "Nytt Blikk". Kommunestyret har vedtatt mål og tiltak for å oppnå heltid i Sauda kommune i sak 53/17.

Digitalisering og kontinuerlig forbedring

Sauda kommunes visjon «*Litt bedre kvar dag*» er ledestjernen for organisasjonen.

«Litt bedre kvar dag» vil si at vi alltid skal lete etter forbedringer i måter å gjøre jobben på, ta i bruk nye løsninger og å slutte å gjøre ting som er unødvendig.

Slike forbedringsmuligheter finnes alltid i enhver organisasjon. Eksempler kan være banale som tidsbruk i møter eller hvor mange vi sender epost til, eller det kan være nye digitale løsninger som vi kan ta i bruk. Resultatet skal bli at hverdagen blir enklere og mer inspirerende for våre ansatte, bedre tjenester tilpasset brukernes behov, og en mer tilgjengelig kommune for innbyggerne.

Eksempel på det siste er implementering av digitale løsninger som innbyggere har tilgang til via våre nettsider. Bruk av

elektroniske skjema reduserer fare for feilregistrering, øker kvalitet på henvendelser og gjør at stadig flere tjenester i praksis er døgnåpne.

Sauda kommune vil fortsette å drive utviklingsarbeid etter Lean-metodikk, og ta i bruk nye løsninger som følger av KS sitt program for digitalisering.

Dette er en utvikling vi antakelig bare så vidt har sett starten på, og kommunen er avhengig av å henge med for å kunne tilby gode tjenester slik innbyggerne med rette forventer.

Sauda kommune deltar også i velferdsteknologi-programmet på Haugalandet.

Folkehelse i alt vi gjør

God folkehelse skapes gjennom god samfunnsutvikling. Samtidig er folkehelsen en viktig faktor for god utvikling. En rekke forhold i samfunnet påvirker folkehelsen,

som bolig, utdanning, arbeid og fysiske og sosiale miljøer. En viktig målsetting i arbeidet er å utjevne sosial helseforskjeller.

Folkehelse er det samme som levekår. Hele kommunen har ansvar for å kjenne til utfordringene på levekårsområdet. Alle skal bidra til helsefremming og forebygging. [Folkehelseoversikten](#) for Sauda skal bidra til at opplysninger om levekårene i Sauda er kjent for alle, og at de kommunale enhetene setter i verk tiltak for å understøtte målsettingene. Oversikten skal også ligge til grunn for alt planverk samt de politiske beslutningene som fattes.

Det pågår mye godt folkehelsearbeid hver eneste dag. Mange bidrar til å skape sosiale

møteplasser og gode aktivitetstilbud. De kommunale enhetene har også mange nye tiltak som skal bidra til å bedre folkehelsen. Eksempler er aktivitetstilbud for ungdom, frukt i skolen, markering av verdensdagen for psykisk helse, trafikkikker kommune og bedre tannhelse. Dette arbeidet og tiltakene skal en finne igjen under de ulike enhetene i denne planen. Det er opprettet et eget folkehelseforum for å ivareta arbeidet med å bedre levevilkårene for alle i Sauda. Miljørettet helsevern er også del av folkehelsearbeidet.

Attføring

En del mennesker faller av ulike grunner utenfor arbeidslivet. Noen trenger varig tilrettelagt arbeid, men de fleste kan med rådgivning, veiledning og tilrettelegging bidra i arbeidslivet på en eller annen måte. Noen delvis og noen 100%.

Sauda kommune bidrar til dette i tett samarbeid med NAV, legetjenesten, videregående skole og Rysteg.

Kommunen er største eier i Rysteg, som også er arbeidsmarkedsbedriften for Suldal kommune.

www.rysteg.no

Kompetanseutvikling

Sauda kommune skal ha ansatte med god, oppdatert og tilstrekkelig kompetanse. Dette er avgjørende for å drive god tjenesteyting, og for at de ansatte skal oppleve motivasjon og utvikling. Kommunen bidrar i skoleutviklings-

prosjektet som drives av Sauda vgs. og er partner i Utdanning i Ryfylke (UiR). Målet er å legge til rette for livslang læring der folk bor. Dette er svært viktig for å utvikle konkurransekraft i regionene – både for det offentlige og for næringslivet.

Interkommunale samarbeid

Sauda kommune deltar i en rekke interkommunale samarbeid. På en del områder er dette en forutsetning for å kunne levere de aktuelle tjenestene, og på noen områder er det viktig å delta i regionale fora slik som Haugaland vekst og Ryfylke IKS gir mulighet til.

I 2017 ble 2 nye samarbeid formelt etablert – barnevern og PPT, som begge er samarbeid mellom Sauda og Suldal. I tillegg ble samarbeidsavtale mellom de samme kommunene og NAV fylke signert. Kommunen deltar per i dag i følgende interkommunale samarbeid:

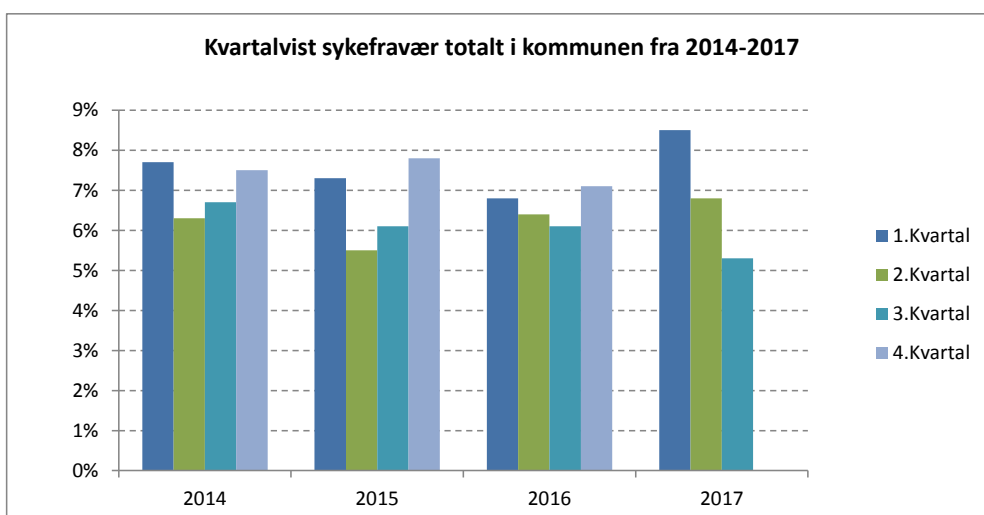
Samarbeid	Deltakere	Organisering
Innkjøpssamarbeidet	Haugalandet	Kommuneloven § 27
IT-samarbeidet Ryfylke	4 Ryfylkekommuner	Kommuneloven § 27
Kontrollutvalgssekretariatet	Haugalandet	IKS
Ryfylke IKS (RIKS)	Ryfylke	IKS
Arbeidsgiverkontrollen	Haugalandet	Kommuneloven § 27
Krisesenter	Haugalandet/Hardanger/Sunnhordland	IKS
Skjenkekontrollen på Haugalandet	Alle kommunene på Haugalandet samt Sveio og Etne	Kommuneloven § 27
Miljøretta helsevern	Vindafjord, Etne, Suldal og Sauda	Kommuneloven § 27
Kreftkoordinator Samarbeid avslutta	Vindafjord, Etne, Suldal og Sauda	Kommuneloven § 27
Jordbrukssjef/konsulent	Sauda/Suldal	Avtale
Ryfylkebiblioteket (e-bøker)	Ryfylkekommunene	Avdeling under RIKS
Barnevern	Sauda og Suldal	Vertskommune (Sauda)
PPT	Sauda og Suldal	Vertskommune (Suldal)

Sykefravær

Godt arbeidsmiljø og aktiv forebygging av sykefravær er en høyt prioritert oppgave på alle arbeidsplasser i kommunen. Strategien er å ha svært tett dialog og samarbeid mellom sentral ledelse, NAV, legetjenesten avdelingsleder og den ansatte selv. Dette viser seg å ha gode resultater, og det jobbes svært godt i enhetene. Det er krevende å holde kontinuerlig tett fokus, men det er ikke noen snarvei til å lykkes med dette. De ansatte er kommunens desidert viktigste

ressurs og høyest mulig deltakelse i arbeidet er derfor en forutsetning for at kommunen skal kunne levere gode tjenester.

Figuren under viser utvikling i totalt sykefravær for Sauda kommune siden 2014. Sammenlignet med nivået i kommune-Norge er ikke dette dårlige tall, men det er høyere enn kommunens ambisjon om å ikke overstige 6%.

Fairtrade

Sauda er Fairtrade-kommune, og det er lagt opp til å videreføre støtte til det lokale arbeidet. Styringsgruppa har fokus på å fremme etisk handel i lokalsamfunnet, og å drive aktivt informasjonsarbeid for å setta

fokus på rettferdig handel som virkemiddel mot fattigdom i sør.

www.fairtrade.no

Vennskapssamarbeid

Vennskap Sauda – San Juan del Sur er en politisk uavhengig organisasjon som ble nedsatt av Sauda Kommune høsten 1988 til å ivareta samarbeidet med Saudas vennskaps-kommune, San Juan del Sur i Nicaragua. Det blir gjort et godt arbeid som mottar årlig støtte fra Sauda kommune.

I 2018 er det 30 år siden samarbeidet ble etablert. En delegasjon fra Sauda med ordfører i spissen reiser til San Juan del Sur, Nicaragua våren 2018. Lenke til vennskaps-samarbeidets [nettside](#).

6 Tallbudsjettet

Budsjettskjema 1A 2018

	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsregnskapet			
Skatt på formue og inntekt	-142 000 000	-138 000 000	-130 299 214
Ordinært Rammetilskudd	-146 000 000	-139 909 000	-142 210 623
Skatt på eiendom	-39 200 000	-39 200 000	-40 478 000
Andre direkte/indirekte skatter	-6 597 000	-6 597 000	-6 597 732
Andre generelle statstilskudd	-20 722 117	-20 699 106	-20 010 813
Sum frie disponible inntekter	-354 519 117	-344 405 106	-339 596 382
Renteinntekter og utbytte(sos.utlån)	-1 777 000	-1 777 000	-2 210 926
Gevinst finansielle instrumenter	-2 600 000	-2 600 000	-1 551 082
Renteutgifter, provisjoner og finansutgifter	8 010 000	9 584 540	11 986 177
Tap finansiell instrumenter	0	0	0
Avdrag på lån (inkl.sos.utlån 52)	23 650 832	22 145 832	20 066 372
Netto finansinntekter/-utgifter	27 283 832	27 353 372	28 290 541
Til dekning av tidl.års regnskapsm.merforbruk	0	0	0
Til ubundne avsetninger 54	19 658 304	17 482 844	7 422 507
Til bundne avsetninger 55	7 683 099	7 834 917	14 760 601
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	-2 698 451
Bruk av ubundne avsetninger	0	0	-70 000
Bruk av bundne avsetninger 95	-12 253 791	-10 785 781	-12 824 501
Netto avsetninger/forbruk	15 087 612	14 531 980	6 590 156
Overført investeringsregnskapet 57	0	0	0
Til fordeling drift	-312 147 673	-302 519 754	-304 715 685
Sum fordelt til drift fra Skjema 1B	312 147 673	302 519 754	306 798 436
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	2 082 751

Budsjettskjema 1B 2018

	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Driftsregnskapet			
Fellestjenester			
Netto driftsramme	34 686 051	31 663 299	33 376 220
Opplæring, Kultur			
Netto driftsramme	96 872 546	95 439 727	87 629 513
Helse			
Netto driftsramme	164 449 617	163 507 051	172 552 918
Teknisk inkl. Havnekassen			
Netto driftsramme	50 391 451	45 467 356	47 285 972
Motpost avskriv. /kalk.renter /mva komp.	-34 251 992	-33 557 679	-34 046 187
Til fordeling drift	312 147 673	302 519 754,00	306 798 436
Fra Skjema 1 A	-312 147 673		

Driftsbudsjettet 2018 og økonomiplan 2018 – 2021

	Regnskap 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021
	ØKONOMIPLANPERIODE					
Brukerbetalinger	-13 195 780	-13 229 560	-13 877 296	-13 877 296	-13 877 296	-13 877 296
Andre salgs- og leieinntekter	-68 847 009	-72 732 608	-77 209 088	-77 209 088	-77 209 088	-77 209 088
Overføringer med krav til motytelse	-66 204 392	-55 526 082	-77 621 824	-77 621 824	-77 621 824	-77 621 824
Rammetilskudd	-142 210 623	-139 909 000	-146 000 000	-146 000 000	-146 000 000	-146 000 000
Andre statlige overføringer	-31 121 313	-28 399 106	-29 875 617	-29 875 617	-29 875 617	-29 875 617
Andre overføringer	-134 421	0	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	-130 299 214	-138 000 000	-142 000 000	-142 000 000	-142 000 000	-142 000 000
Eiendomsskatt	-40 478 000	-39 200 000	-39 200 000	-39 200 000	-39 200 000	-39 200 000
Andre direkte og indirekte skatter	-6 597 732	-6 597 000	-6 597 000	-6 597 000	-6 597 000	-6 597 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-499 088 484	-493 593 356	-532 380 825	-532 380 825	-532 380 825	-532 380 825
Lønnsutgifter	266 309 680	260 214 190	286 681 775	286 681 775	286 681 775	286 681 775
Sosiale utgifter	63 683 941	64 805 158	68 039 315	68 039 315	68 039 315	68 039 315
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	68 909 633	64 697 660	68 214 042	68 214 042	68 214 042	68 214 042
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	35 616 425	34 689 432	34 893 597	34 893 597	34 893 597	34 893 597
Overføringer	32 378 465	27 722 564	32 601 652	32 601 652	32 601 652	32 601 652
Avskrivninger	23 979 869	24 165 375	25 104 278	25 104 278	25 104 278	25 104 278
Fordelte utgifter	-421 000	-421 000	-421 000	-421 000	-421 000	-421 000
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	490 457 013	475 873 379	515 113 659	515 113 659	515 113 659	515 113 659
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-8 631 471	-17 719 977	-17 267 166	-17 267 166	-17 267 166	-17 267 166
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 355 463	-1 657 000	-1 657 000	-1 657 000	-1 657 000	-1 657 000
Gevinst på finansielle instrumenter	-1 551 082	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000	-2 600 000
Mottatte avdrag på utlån	-42 089	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000	-120 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-3 948 634	-4 377 000	-4 377 000	-4 377 000	-4 377 000	-4 377 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	11 986 175	9 584 540	8 010 000	8 010 000	8 010 000	8 010 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	19 953 052	22 025 832	23 530 832	23 530 832	23 530 832	23 530 832
Utlån	113 320	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	32 052 547	31 730 372	31 660 832	31 660 832	31 660 832	31 660 832
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKS	28 103 913	27 353 372	27 283 832	27 283 832	27 283 832	27 283 832
Motpost avskrivninger	-23 979 867	-24 165 375	-25 104 278	-25 104 278	-25 104 278	-25 104 278
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-4 507 425	-14 531 980	-15 087 612	-15 087 612	-15 087 612	-15 087 612
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	-2 698 451	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-70 000	0	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	-12 824 501	-10 785 781	-12 253 791	-12 253 791	-12 253 791	-12 253 791
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-15 592 952	-10 785 781	-12 253 791	-12 253 791	-12 253 791	-12 253 791
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	7 422 507	17 482 844	19 658 304	19 658 304	19 658 304	19 658 304
Avsetninger til bundne fond	14 760 602	7 834 917	7 683 099	7 683 099	7 683 099	7 683 099
SUM AVSETNINGER (K)	22 183 109	25 317 761	27 341 403	27 341 403	27 341 403	27 341 403
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L)	2 082 732	0	0	0	0	0

Kommentarer til postene i drifts-budsjettet
Frie inntekter

Frie inntekter er rammetilskudd fra inntektssystemet, og skatteinntekter.

Skatt på formue og inntekt

I budsjettet for 2018 er det lagt inn kr. 146 000 000,- i skatt. Dette er en økning på kr. 8 millioner fra budsjett 2017.

Rammeoverføringer

Dette er beregnet til om lag 149 000 000,- En økning på kr. 9 millioner fra budsjett 2017.

Eiendomsskatt

Denne er beregnet til kr. 39 200 000,- som for 2017.

Hjemfallsleie, og sal av konsesjonskraft.

Hjemfallsleie er på samme nivå som 2017, kr. 10,1 millioner

Konsesjonskrafta er solgt med en økning i inntekter på omlag kroner 4 millioner fra budsjett 2017. Netto inntekt fra konsesjonskraft er på omlag 17 mill. kr.

Salg og leie inntekter, gebyr

Sals og leieinntekter gjelder egenbetalinger for diverse tjenester, blant annet foreldrebetaling barnehager og skolefritidsordninga, kommunale avgifter, husleie, gebyr, billettinntekter med mer. For 2018 vert kommunale gebyr i all hovedsak økt med konsumprisindeks.

Når det gjeld VAR gebyr (vann, avløp og renovasjon) blir dette regulert av selvkostberegninger. For 2018 blir det en liten økning, med unntak av avløp som øker mer.

For andre selvkostområde er konsumprisindeks lagt til grunn med unntak av enkelte gebyrer byggesak der det er lagt inn en større økning som øker selvkostgraden til om lag 65 %.

Lønn og sosiale utgifter

Lønnsbudsjettet tar utgangspunkt i stillingshjemler som er rapportert inn av enhetene. Det er lagt inn en lønnsvekst på 3 % for 2018.

Pensjonskostnadene består av premie på lønn (ført på enhetene), reguleringspremie, premieavvik.

Pensjonskostnadene til kommunen er lagt inn ut fra de prognosene vi har fått fra Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens Pensjonskasse (SPK), de såkalte pensjonsnotene. Premieavviket er beregnet til om lag 14 100 000,- Årlig utgiftsføring av premieavvik (Amortisering) er på kr. 5,2 millioner.

Andre driftsutgifter

Disse kostnadene er regulert i forhold til endringer i priser og volum. F.eks. telefon, energi, forsikringer og kommunale avgifter.

Kapitalkostnader

Avskrivninger av kommunen sine anleggsmiddel er lagt inn i budsjettet. Når det gjelder avgiftsområda vatn, avløp og renovasjon, er det i tillegg til avskrivninger og driftsutgifter også regnet kalkulatorisk rente som tilsvarer 3 års statsobligasjonsrente + 1%.

Lån, renter og avdrag

Renter og avdrag blir ført i driftsregnskapet. Mesteparten av låneporteføljen vil for 2018 ha en flytende rente. Renteutgiftene er for 2018 redusert med ca. kr. 1,5 millioner, avdragene har økt med kr. 1,5 millioner

Tap på krav og garantier

Det er gitt garanti for lån knytt til Folkets Hus a/s.

Næringskapitlet

Ansvar 4401, "Næringskapitlet" (finansiert av årlege konsesjonsavgifter)

Midlene har egne vedtekter, sist vedtatt i 2012, og skal benyttes til næringsformål.

	2017	2018	Kommentar
Regionale samarbeid og IKS			
Reisemål Ryfylke	290 000	320 000	
Ryfylke IKS	390 000	400 000	
Haugaland Vekst	105 000	105 000	
Friluftsråd Vest	79 000	80 000	
Ryfylke Friluftsråd	60 000	65 000	
Ryfylkefondet	800 000	700 000	Avtale revideres 2017/2018
Samferdsle			
Norsk Bane/Norsk lyntogforum	75 000	75 000	
Haukelivegen	25 000	25 000	
IS Fjordvegen/diktarvegen.	30 000	30 000	
Samfunn/etiske samarbeid			
Fairtrade	10 000	10 000	
Vennskapssamarbeidet San Juan del Sur	10 000	30 000	Inkl. støtte til studietur
Kraft/konsesjonskraft			
LVK - kontingent	220 000	220 000	
LVK - skule/kompetanseheving	-	50 000	
Kulturell samhandling			
Ryfylkemuseet.	100 000	100 000	Ryfylkemuseet.
Kulturhaust i Ryfylke	60 000	60 000	Kulturhaust i Ryfylke
Felles kultursatsing i Ryfylke	20 000	20 000	Felles kultursatsing i Ryfylke
Lokal næringsutvikling			
Sauda Vekst	650 000	500 000	
Sauda bedriftskapital AS	800 000	800 000	
Vassbåren varme i sentrum	552 000	552 000	Betales til Sauda fjernvarme (kjøpte anlegget fra Saudefaldene i 2017)
Næringsutvikling Sauda kommune		450 000	Kommunens bidrag til Sauda omstilling (administrasjon/prosjektledelse)
Prosjekt attraktive tettsteder		200 000	
Rysteg	902 000	451 000	Driftstilskudd for arbeidsmarkedsarbeidet Rysteg driver i Sauda
Reiseliv			
Sauda ferie og fritid	500 000	500 000	Inkl. drift Almannajuvet.
Løypekjøring vinter	400 000	400 000	8 dalar, totalt 120 km oppkjørt. Koordinert av Sauda ferie & fritid. (Ny) Pott til utvikling, forvaltning av turløyper sommar. 100 km løyper p.t.
Løypekjøring sommar		50 000	Koordinering via Sauda f&f (Ny) Egenandel til skiltprosjekt. Formål å synliggjøre attraksjoner og steder i
Lokal skilting		50 000	Sauda for tilreisende
Lyngmyr		5 000	Støtte til drift
Slettedalen		10 000	Støtte til drift
Brøyting Øverland - Minnehaugen	36 000	80 000	Deler strekning linjekryss - Slettedalen med Saudefaldene
Skibuss	25 000	25 000	Skibuss
Anna			
Tilskuddsportalen	48 500	36 000	Kommunen abonnerer. Gratis tilgang for alle lag/freningar i Sauda
Mva.kompensasjon	150 000	150 000	Mva.kompensasjon (trekkes ut, føres ikke på den enkelte art)
Sum budsjett	6 337 500	6 549 000	

Investeringsbudsjettet

Nr	Investeringsplan	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Beskrivelse av prosjekt							
	Vann - Avløp - Renovasjon (selvkostområder)							
1	Rammeplan for Vann/renovasjon prosjekter	10 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
2	Rammeplan for Avløp/renovasjon prosjekter	10 000 000	10 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000
3	Rensseanlegg kloakk	40 000 000	40 000 000					
	Vannverk Svandalen (VAR)			15 000 000				
	Sum VAR	60 000 000	60 000 000	45 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000

	Beskrivelse av prosjekt	2018	2019	2010	2021	2022	2023	2024
	Større prosjekter							
4	Folkets hus, inventar og prosjektledelse	5 500 000						
5	Sosialboliger nybygg og renovering	7 700 000	3 000 000	3 000 000				
6	Sauda DMS, Ombygging av 2 etg sykehuset til institusjonsplasser. Åbøtunet D, rehabilitering ved flytting. Solavkjerming fellesavdeling 1 etg sykehuset. Nye gulvbelegg i 1 etg sykehuset, trinn 2.	12 300 000						
7	Framtidige kontorlokaler (Rådhus, Brannstasjon, Høllandstunet, Kontorlokaler 3. etg sykehuset)	1 000 000	9 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
	Prosjekter akkumulert i kategori							
8	Bygge prosjekter ihht prioritert oversikt	4 550 000	10 000 000	5 150 000	0	0	0	0
9	Vei prosjekter ihht prioritert oversikt	5 450 000	10 350 000	12 200 000	2 400 000	2 000 000	2 200 000	2 000 000
10	IKT prosjekter ihht prioritert oversikt	4 520 000	3 100 000	2 100 000	0	0	0	0
11	Havnekassen prosjekter ihht prioritert oversikt	1 500 000	0	0	0	0	0	0
12	Uteområde/Park prosjekter ihht prioritert oversikt	1 600 000	5 700 000	400 000	400 000	400 000	400 000	400 000
13	Brann prosjekter ihht prioritert oversikt	0	2 125 000	0	0	0	0	0
14	Saudahallen prosjekter ihht prioritert oversikt	3 050 000	6 000 000	4 000 000	0	0	0	0
	Mindre / spesielle prosjekter							
15	Digitalisering av eiendomsarkiv	1 062 500						
	Sum andre investeringer	48 232 500	49 275 000	36 850 000				
	Sum investeringer totalt	108 232 500	109 275 000	81 850 000				

	Finansiering	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
16	Refusjon Husbanken (sykehus 2.etg)	12 300 000						
17	Refusjon Husbanken (sos.boliger)	2 700 000						
18	Refusjon fra landbruksmyndigheter (kai Si-Glass)	1 500 000						
19	Tippemidler	915 000						
20	havnekasse	0						
21	Momskompensasjon	9 646 500						
22	TS midler	0						
23	Låneopptak	81 171 000						
	Sum finansiering totalt	108 232 500						

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Øvrig i investeringsregnskap							
Egenkapitalinnskudd	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000			
Utlån startlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000			
Avdrag forvaltningslån	600 000	700 000	700 000	700 000			
Sum invsteringer	9 100 000	9 200 000	9 200 000	9 200 000			
Frie inntekter investeringsregnskap (salagsinnt/refusjoner)	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000			
Lån fra Husbanken startlån	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000			
Motta avdrag lån	600 000	700 000	700 000	700 000			
Sum finansiering	9 100 000	9 200 000	9 200 000	9 200 000			

Detaljert oversikt over punktene 8 – 14 ligger i vedlegg 2.

Investeringsbudsjettet er lagt etter følgende premisser og prioritering:

- Videreføring av investeringer på nivå med betaling av avdrag
- Prioritering av tiltak som følger av Lean eller andre forenklinger
- Bruk av finansieringsmuligheter
- Regler og forskrifter
- Standardheving

7 Kommunens tjenesteyting

Ansatte i Sauda kommune

Fellestjenester					
Kvinner			Menn		
11			13		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
10,1	9	2	10,7	9	4

Helse og omsorg					
Kvinner			Menn		
267			21		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
198,9	74	193	18,2	15	6

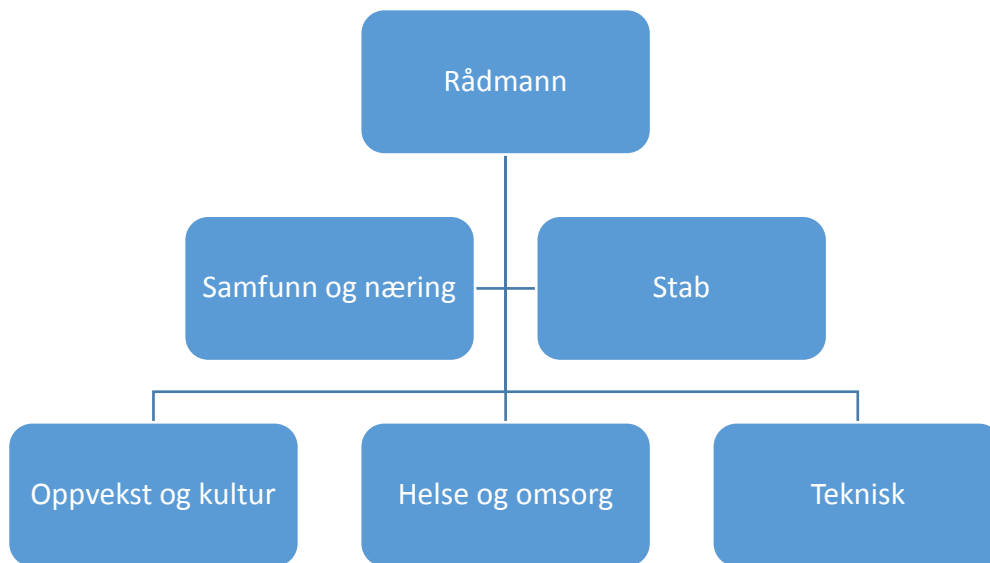
Oppvekst og Kultur					
Kvinner			Menn		
138			22		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
120,9	90	48	20,1	19	3

Teknisk					
Kvinner			Menn		
33			45		
Antall årsverk	Heltid	Deltid	Antall årsverk	Heltid	Deltid
21,7	10	23	30,6	29	16

Årsverk totalt:	431,2
------------------------	--------------

*Tillitsvalgte, ordfører, sjenkekontrollører og vakante stillinger er ikke med i rapporten.

Administrativ organisering

Figuren viser administrativ organisering på kommunalsjefnivå. Rådmannen har det overordnede ansvaret for at de vedtatte politiske målsetningene blir realisert i kommunen. Rådmannens ledergruppe består av de fire kommunalsjefene, samt økonomisjef og HR-sjef. Under tjenesteområdene er det organisering i enheter og avdelinger avhengig av størrelse, kompleksitet og innhold.

Rådmannens overordnede styringskort

Overordnet mål:	Sauda – en godt sted å besøke, vokse opp, bo og bli gammel!			
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018	2019-2021	
Samfunn	Et trygt, aktivt, attraktivt og bærekraftig lokalsamfunn.	1	Ferdigstille kommuneplan.	Ferdig sentrumsplan og få økt aktivitet i sentrum.
	En næringsvennlig kommune	2	Videreføring av arbeidet i Sauda omstilling. Iverksette handlingsplan.	Etablering av ny organisering av næringsutviklingsarbeidet i Sauda
Brukere	Yte gode tjenester for innbyggerne i Sauda.	1	Bruker- /innbyggerundersøkelser med score bedre enn landsgjennomsnitt.	Årlig bruker-/ innbyggerdialog
	Utvikle nye tjenester basert på digitalisering	2	Økt bruk av digital skjema. Åpne data for nærings-utvikling.	Ta i bruk digitaliseringsmulighetene.
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsgiver	1	Gjennomføre årlig medarbeiderundersøkelse. Iverksetting av tiltak.	Systematisk oppfølging av med handlingsplaner
		2	Gjennomføring av heltidsprosjektet «Nytt blikk»	Realisere gevinster av heltidsprosjektet gjennom økt kvalitet/reduert kostnad.
Økonomi	God økonomisk styring	1	Iverksette vedtak i budsjett for 2018. Øke produktivitet.	Øke produktivitet i tjenestene og utvikle det økonomiske fundamentet.
		2	Investeringer skal gjennomføres i henhold til budsjett. Utarbeide indikatorer for gjeldsgrad.	Stabilisere kommunens gjeldsgrad lavere enn 75%.

Oppvekst og kultur

Netto driftsramme: kr. 96 872 546

Barnehage

Sauda kommune eier og driver 3 heldagsbarnehager. Leabøen barnehage, Rustå barnehage og Veslefrikk barnehage. I tillegg har kommunen Brakamoen Barnehage SA som er en privat foreldreid barnehage.

Særskilte satsingsområder eller prioriteringer i planperioden

- Bedre det tverrfaglige samarbeidet, innføre BTI som verktøy (BTI - Bedre tverrfaglig innsats).
- Implementere ny rammeplan.
- Imøtekomme krav i ny barnehagelov (2020).

Ønskede tiltak:

- Oppruste uteområdet til Rustå barnehage.

Spesielle utfordringer:

- Driftbudsjettene til barnehagene er svært knappe. Knappe rammer gjør det vanskelig å skifte ut defekt inventar/lekemateriell.
- Utnytte ressurs (ressurspedagog) til barn som trenger ekstra hjelp

Styringskort for barnehage

Overordna mål: Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barna sine foresatte				
Perspektiv	Hovedmål		Viktigste resultatmål	
			2018	2019-2021
Samfunn	Alle barnehagene har «den autoritative voksne» som felles ideologisk grunnlag	1	Innføre BTI, Implementere ny rammeplan Ha fokus på psykisk helse hos barn	Imøtekomme krav i ny barnehagelov. Opprettholde interkommunalt samarbeid Arbeide for en mobbefri barnehage
Brukere	Likeverdig og individuelt tilpassa tilbud	1	Avdekke vansker hos barn så tidlig som mulig. «Tidlig innsats» Ta i bruk Stafettloggen (Redskap i BTI)	Alle instanser i kommunen samarbeider om hjelp til barn med vansker.
		2	Utarbeide plan for likeverdighet mellom kjønn og nasjonaliteter	Gjennomføre Plan for likeverdighet mellom kjønn og nasjonaliteter.

Medarbeidere	Engasjerte og kompetente medarbeidere	1	Felles forståelse for rammeplanens krav og presiseringer	Revidere kompetanseplanen.
		2	Gi opplæring i bruk av Stafettloggen (BTI)	BTI er tatt i bruk. Sjukefraværet er under 7%
Økonomi	Økonomiske rammer i samsvar med behov.	1	Øke driftsbudsjettet til barnehagene	Tildelte økonomiske rammer er i samsvar med barnehagen sitt oppdrag – ny barnehagelov

Grunnskolen

Grunnskolen i Sauda består av 3 fulldelte barneskoler, samt en sentral ungdomskule. Kommunen har totalt 578 elever, fordelt med 414 elever på barnetrinnet og 164 elever på ungdomstrinnet. Vi gir særskilt språkopplæring ved Fløgstad skole og Sauda ungdomsskole. Alle barneskolene har skolefritidsordning for elevene fra 1. - 4. klasse.

Særskilte satsingsområder eller prioriteringer i planperioden

- Ny læreplan
- Pedagogisk bruk av IKT i opplæringen

Ønskende tiltak:

- Øke rammen til opplæring av elever med spesielle behov

Spesielle utfordringer:

- Gi opplæring til elever med store og spesielle behov i samsvar med enkeltvedtak. Vi mangler i flere av tilfeller kompetanse på spesielle områder.
- Reduserte driftsrammer går utover tilpasset opplæring, spesialundervisning og tilgang på læremidler. Med det antallet elever vi har i grunnskolen og gjeldende ressurstildeling har alle skolene store utfordringer med å dekke opp lovfestet timetall til opplæring og timer tildelt enkeltelever etter enkeltvedtak.

Styringskort for grunnskolen

Overordnet mål: 1 Gi elevene kunnskap, mot og engasjement til å møte fremtiden 2 Følge opp prinsipp om tidlig innsats.				
			Viktigste resultatmål	
Perspektiv	Hovedmål		2018	2019-2021
Samfunn	Kvalifisering til arbeid og samfunn	1	Bruke entreprenørskap, forskningsprogram og/eller andre metoder for å fremme kreativitet og skaperkraft	Utvikle og ta i bruk strategi for økt bruk av lokalt-regionalt arbeidsliv som partner i lærings- og kvalifiseringsarbeidet.
		2	Utvikle og ta i bruk kompetanse, strategier og verktøy som sikrer flerspråklige et godt opplæringstilbud og god integrering.	Ta i bruk kompetanse, metoder og verktøy som bidrar til å forebygge og utjevne forskjeller i resultat og motivasjon både mellom nasjonaliteter og kjønn.

Brukere	Opplæring av høy kvalitet	1	Alle elever skal få en undervisvurdering som fremmer læring og lærelyst.	Drive læringsfremmende arbeid i samsvar med ny læreplan
		2	Prioritere tidlig innsats .	
Medarbeidere	Faglig sterke og pedagogisk trygge lærere og skoleledere	1	Alle lærere i grunnskolen arbeider med innføring av ny læreplan	Bruk BTI slik at alle elever får et best mulig opplæringstilbud.
		2	Alle skolen deltar i innføringen av BTI (Bedre tverrfaglig innsats) Opplæring i bruk av «Stafettloggen» (BTI)	
Økonomi	God økonomistyring	1	Øke timeressursene til elever med spesielle behov	Grunnskolen har tilfredsstillende rammer hjelp til barn med spesielle behov

Introduksjonstjenesten

Introduksjonstjenesten har ansvar for å bosette nye flyktninger som kommer til kommunen, og tilby flyktninger et individuelt rettet introduksjonsprogram. Introduksjonsprogrammet blir gjennomført i tett samarbeid med voksenopplæringen og NAV. Målet med introduksjonsprogrammet er å styrke nyankomne innvandreres mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet, og deres økonomiske selvstendighet.

Særskilte satsingsområde eller prioriteringar i planperioden

- Styrke rekruttering over til Sauda VGS
- Utvikle tjenesten innen karriereveiledning.

Spesielle utfordringer:

- Lite lokalt arbeidsmarked
- Utfordrende skolesystem med høye krav
- Veldig stort fagområdet som en programrådgiver skal ha oversikt og kunnskap om, og som tilsvarende skaper store forventninger hos bruker. Dette er tidkrevende og ofte er det de små enkle tingene som spiser opp tiden.

Styringskort for Intro

Overordna mål: Et målrettet og kvalitetssikret introprogram				
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018		2019-2021
Samfunn	At flere flyktninger er med i frivillighetsarbeidet, lag og foreninger	1	Innarbeide rutineene våre på dette, og få dette aspektet inn i WIE.	Få frivillighet inn som arbeidsbok i WIE slik at det skapes en forventning og kultur at man skal delta.

	Fleire ut i arbeid eller utdanning	2	Kvalitetssikre de tiltakene vi har og sikre at det er målretta og hensiktsmessige tiltak som gir resultat og som leder ut i enten jobb eller utdanning	Sørge for at 60 – 80 % av våre flyktninger som ønsker å utdanne seg, ender opp med å studere på Sauda VGS. Sikre at flyktninger får praksisplasser/deltidsjobber som kan gi gode attester for framtidige faste jobbar enten i Sauda eller andre steder.
Brukere	Likeverdig og individuelt tilpassa tilbud Engasjerte og kompetente medarbeidere	1	Gjennomføre to eller flere møter om individuell plan i løpet av et kalender år.	Inkludere voksenopplæringen inn i disse samtalene og få til et mer målrettet arbeid med individuell plan på tvers av avdelingene. Bruke WIE som et verktøy for et mer systemisert arbeid med dette.
		2	Delta i FFKF nettverket. Fortsette det gode samarbeidet med Suldal	Alle tilsette skal være oppdatert innfor lowerket.
Medarbeidere	Engasjerte og kompetente medarbeidere God økonomistyring	1	Sykefravær under 3 %	Øke kompetansen innen fagområdet, og være oppdatert på utviklingen av nye tiltak som finnes. Sykefravær under 3 %
		2	Sikre god styring av økonomien i introduksjonstjenesten. Overta bosettingsutgiftene, med formål om å minske utgiftene og bli mer effektive i måten vi jobber på med akkurat den delen.	Bedre føring av utgifter til rett art, basert på erfaring fra 2016-2017. Sørge for en mer forutsigbar budsjettering av introduksjonsstønden.

Kultur

Enhet for kultur dekker fem områder som samlet skal gi innbyggerne et variert og godt kulturtilbud. Dette er viktig for at Sauda skal være en god kommune å vokse opp og bo i, men også være et attraktivt sted å flytte til.

I tillegg til kommunen sitt tilbud skal lag og organisasjoner stimuleres til å stå for egne tilbud.

Kulturskolen har rundt 160 elevplasser fordelt på musikk og kunst.

Særlige satsingsområder eller prioriteringer i planperioden

God drift av Folkets Hus

For å få til en god drift er blant annet fokus på drift av lyd/lys på Folkets Hus.

Ønska tiltak:

Økte ressurser til ungdomstilbud på Folkets Hus.

Ungdomskontakten sin stilling (organisert hos Sauda Vekst) er bare finansiert ut inneværende år, knyttet til prosjektet "god fritid for alle" som avsluttes. Det jobbes med videreføring av stillingen. Det er hensiktsmessig at denne stillingen blir koblet til enhet for kultur.

Spesielle utfordringer:
Foajeen på kinoen

Det er ønskelig å bygge om foajé på kinoen for å bedre tilbudet og øke inntjeningen ved kiosksalg. Dette ligger inne i investeringsbudsjettet.

Nye instrumenter til Folkets Hus

Det er behov for en del nye instrumenter og nytt lydutstyr (i tillegg til det som blir fast installert) når vi flytter inn i Folkets Hus. Band-rommet bør bl.a. ha stasjonært utstyr som forsterkere, høyttalere, mixer, el-piano og slagverk.

Styringskort for kultur

Overordnet mål:				
Gi gode og varierte kulturtilbud fra vogge til grav Bidra til tilflytting og utvikling av kommunen				
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018		2019-2021
Samfunn	Fylle Folkets Hus med varierte aktiviteter for et vidt spekter av målgrupper.	1	Utvikle og implementere driftsmodell.	Etablere kulturhusdriften på et bærekraftig nivå.
Brukere	Gi varierte tilbud innen vedtatt økonomisk ramme.	1	Utvikle åpningsprogram til 19.-23. september 2018 og program for resten av året. Etablere kafé og turistinformasjon i Folkets Hus Etablere god drift av lyd/lys Etablere god modell for utleie Utvikle godt tilbud til ungdom i samarbeid med MOT, fritidslederen og ungdommen selv. Utvide kulturskoletilbudet i tråd med rammene.	Videreutvikle driftsmodell for Folkets Hus. Utvikle nye tilbud i kulturskolen
Medarbeidere	Gode og utviklende arbeidsforhold for alle ansatte.	1	Utarbeide plan for fleksibel arbeidstid for ansatte i kultur for å sikre god drift av Folkets Hus Gi opplæring i drift av Folkets Hus	Gi relevant kompetanseutvikling til ansatte i kulturenheten
Økonomi	Øke inntjeningen innen kulturektoren.	1	Opprettholde antall barn i kulturskolen, dvs. 20 % av barn og unge i alderen 6-16 år.	Gi kulturskoletilbud i samsvar med rammeplan og ønskene til barn og unge.
		2	Besøk per kinoforestilling på 30 personer.	Snittbesøk på over 30 per forestilling Bygge om foajeen på kinoen for å oppnå mer effektiv drift.

Helse og omsorg

Netto driftsramme: kr. 164 449 617

Tjenesteområdet gir tilbud innen forebygging, helse, pleie- og omsorg, barnevern og sosiale tjenester.

Innsparinger i 2018-budsjettet

Det er i hovedsak lønnskostnader som berøres. Tjenestenivået blir redusert. Dette følges opp med tiltak fra organisasjonsevalueringen og pågående prosess for strukturendring.

Konkrete tiltak er blant annet:

- Reduserte lønnskostnader til faste stillinger og vikarer.
- En avdeling holdes stengt ut 2018, evt. videre hvis rammene ikke kan økes.
- Reduksjon av 0,5 stilling på kjøkken fører til at middagsgjester som ikke bor på Høllandstunet får tilbud om å kjøpe middag i kantina på Åbøtunet i stedet for på Høllandstunet. Beboere på gr. B får servering i kantina på Høllandstunet som før via bulk.

Inntekter økes ved å sette opp betalingssetter for hjemmehjelp og praktisk bistand for de som har inntekt over 2 G. Ved å fjerne differensiering for gruppene over 2 G, kan en øke inntektene med over 600 000 kr.

Spesielle satsingsområder eller prioriteringer i planperioden

- Fortsette omstillingsarbeidet for å tilpasse tjenestetilbudet innenfor disponible rammer og vedtatte strukturendringer.
- Skape heltidskultur
- Rehabilitering/hverdagsrehabilitering
- Velferdsteknologi
- Tilrettelagt aktivitetstilbud for barn og unge. Støttekontakttilbudet dreies i større grad over til gruppebaserte aktivitetstilbud, for eksempel integreres i kultur/barne- og ungdomstilbud for øvrig.
- Øke andel med høgskolekompetanse i pleie og omsorg.
- Lokal legevakt innenfor forskrift og akseptabel risiko og sårbarhet
- Mer forebyggende virksomhet

Ønska tiltak:

- 0,2 årsverk til fysioterapeut. (Hverdagsrehabilitering)
- 1 årsverk til hjemmetrenere i hjemmetjenesten (Hverdagsrehabilitering)
- 2 årsverk til styrking av legevakten med bakvakt/ evt. akutthjelpere/sykepleiere
- 1 årsverk til forebyggende helse, for eksempel helsestasjon og psykisk helse barn/unge.

Investering:

- Rehabilitering og modernisering av 3. etasje sykehuset. Barnevernet, PPT og NAV har behov for kontorer, leies i dag av private.

Spesielle utfordringer

- **Kompetanse**
 - Det er behov for større andel med høgskoleutdanning, for eksempel sykepleiere. Det er i dag for lav andel i forhold til fagarbeidere og dette fører til høye kostnader til vikarer/vikarbyrå. Det pågår arbeid med å endre dette.
- **Rekruttering**
 - Det er utfordrende å rekruttere leger, sykepleiere, barnevernspedagoger og ledere.
- **Arbeidstidsordninger og heltid**
 - Det er en del utfordringer knyttet til helgebelastning og deltid. Det er motstand mot mer helgearbeid, men dette må økes for å øke heltidsandelen og samtidig ha nok bemanning i helgene.
- **Økonomiske rammer**
 - Budsjettet er redusert og stramt. Det er vanskelig å arbeide nivået ned, både fordi vi blir utfordret på innarbeidede kvalitetsstandarder og fordi mange har høyere forventninger til tjenestene enn det de kan få.

Styringskort for helse og omsorg**Pleie /omsorg**

Overordna mål i PLO: Gode omsorgstjenester etter BEON prinsippet			
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål	
		2018	2019-2021
Samfunn	Trygg og god helsehjelp til rett tid.	1	Innarbeide tiltak fra kommunedelplan for helse- og omsorg Utarbeide ny ruspolitisk handlingsplan. Utarbeide evt. rullere fagplaner
		2	Pleie og omsorgstjenester i tråd med lov og forskrift. Avvik blir rapportert, behandlet og lukket. Utvikle samhandlingsmodell for BTI Forebygge sykdom og skade. Økt fokus på barn Bedre tverrfaglig innsats Brukerplan; flere kartlegges
Brukere	Brukere får de tjenestene de trenger og får medvirke i utformingen av disse.	1	Trygge og gode tjenester på rett nivå til rett tid. Dimensjonering av tilbud er tilpasset behov og rammer. Recovery Pasienter med rett til heldøgns omsorg får det. Dekningsgrad i tråd med nasjonal anbefaling. Verktøy for tilbakemelding innført, FIT og «Hva er viktig for deg».
		2	Brukerundersøkelse gjennomføres i henhold til plan. Brukertilfredshet over landsgjennomsnittet.
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1	Flere heltidsstillinger Bedre tjenestekvalitet, effektivitet og arbeidsmiljø
		2	Medarbeidertilfredshet: Institusjon over 4,8. Hjemmetjenester over 4,5 Medarbeidertilfredshet over landsgjennomsnitt.
Økonomi	God økonomistyring	1	Samsvar mellom budsjett og regnskap. Handlingsrom for omstilling. Økt kvalitet og produktivitet
		2	Balanse. Balanse.

Sauda legesenter, frisklivsentral, helsestasjon og jordmortjeneste

1) Pasientorientert, effektiv og kvalitativt god tjeneste 2) Forsvarlig helseberedskap 3) Fokus på fag og kompetanse 4) Godt omdømme				
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018	2019-2021	
Samfunn	Rett behandling og forebygging av sykdom, samt god helseberedskap.	1	Helseberedskap som er i tråd med kvalitetskrav i lov og forskrift.	Medvirke til årlig øvelse.
		2	God legevaksordning og fastlegedekning.	Legevakt i tråd med krav i lov og forskrift.
				Gjennomføre tiltak for å imøtekomme ROS analyse resultat.
				God tilgang til fastlege
Brukere	Forebygge sykdom og styrke egenomsorg.	1	Heve kunnskap om helsetilstanden i befolkningen	Gjennomføre tiltak i frisklivsarbeidet. Læring-mestring og frisklivstilbud.
			Dimensjonere smittevernarbeidet i tråd med behov.	Ingen avvik som fører til spredning av smitte.
			Brukertilfredshet måles hvert 2. år	Brukertilfredshet over landsgjennomsnitt.
	Videreutvikle tjenestetilbud med fokus på barn, gravid og foreldre	2	Gjennomføre kurs/seminar.	Helhetlig tilbud til barn og unge, gravide og foreldre.
			Forsterke samarbeid med barnehage-helseutvalg og skolehelseutvalg.	Vaksinering av barn i følge veileder.
			Opprettholde tverrfaglig samarbeid med aktuelle faggrupper. Samarbeidsmøter, minst 2 ganger årlig.	Regelmessige møter med samarbeids-partnere.
			Etablere tiltak for overvektige barn.	Gjennomføre kurs i følge læring- og mestrings opplegg.
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1	Sykefravær følges opp i henhold til retningslinjene.	Sykefravær under 7 %
		2	Medarbeidertilfredshet på mer enn 4,1	Medarbeidertilfredshet over landsgjennomsnittet
			God rolleavklaring og samarbeid mellom fagområder.	Regelmessige fagmøter og personalmøter
Økonomi	God økonomistyring	1	Samsvar mellom regnskap og budsjett	Handlingsrom for omstilling. Økt kvalitet og produktivitet
		2	Balanse	Balanse

NAV Sauda

Overordna mål NAV:		Gi mennesker muligheter	
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål	
		2017	2019-2021
Samfunn	NAV Sauda skal jobbe for likeverd, likestilling og forebygge sosiale problemer	1 NAV skal delta der samfunnsutvikling utformes.	NAV skal bidra med tiltak som fremmer folkehelsen i Sauda.
		2 NAV skal gjøre kjent sosialt vanskeligstiltes situasjon i Sauda	
Brukere	Fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.	Ingen under 30 skal gå inaktive på ytelser.	Fortsette å tilby lavterskel arbeidstiltak.
	Andel i % av befolkningen som har mottatt økonomisk sosialhjelp	2,0 %	2,0%
	Andel i % av befolkningen som er langtidsmottakere med økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	0,4%	0,4%
	Andel unge i % av befolkningen som har mottatt økonomisk sosialhjelp	2,0%	2,0%
	Andel % av mottakere av økonomisk sosialhjelp med forsørgelsesplikt for barn under 18 år i husholdningen	30%	30%
Medarbeidere	En profesjonell og attraktiv arbeidsplass	1 Score over 24 poeng på medarbeiderundersøkelsen.	Opprettholde godt resultat.
		2 Sykefravær følges opp i henhold til retningslinjene.	Holde stabilt lavt sykefravær under 2 %
Økonomi	Holde budsjett og ha god økonomistyring.	1 Samsvar mellom budsjett og regnskap	Handlingsrom for omstilling. Økt kvalitet og produktivitet
		2 Balanse	Balanse

Indre Ryfylke Barnevern

Overordna mål: 1) Brukerorientert, og kvalitativ god tjeneste. 2) Tverrfaglig og samordna tjenester med fokus på tidlig innsats. 3) Tilfredse medarbeidere.				
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018	2019-2021	
Samfunn	Ruste tjenesten til å håndtere nye krav og oppgaver. Samarbeid og kvalitet i alle tjenester.	1	God rolleforståelse, avklaring mellom tjenestene, utvikle kompetanse, positiv omtale.	Som 2018.
		2	Etablere mer formelle samarbeid med barnevernstjenestene i nabokommuner. Vurdere barnevernvakt.	Utvikle formelle samarbeid innen fosterhjemsrekruttering, juridisk bistand og tiltak.
Brukere	Tilby rett hjelp til rett tid. Brukermedvirkning i fokus.	1	Etablere tiltaksavdeling med COS, Marte Meo og miljøarbeid.	Videreutvikle tiltaksavdeling med COS, Marte Meo og miljøarbeid.
		2	Brukertilfredshet måles i alle saker med hjelpetiltak.	Brukertilfredshet måles i alle saker med hjelpetiltak. Mål: Over 4.
Medarbeidere	Rekruttere og beholde gode medarbeidere.	1	Minst to medarbeider-samtaler årlig.	Som 2018.
		2	Medarbeidertilfredshet på mer enn 4,1	Medarbeidertilfredshet på mer enn 4,3 (Helhetsvurdering, skala 1-6)
Økonomi	God økonomistyring	1	Samsvar mellom regnskap og budsjett	Samsvar mellom regnskap og budsjett
		2	Balanse	Balanse

Teknisk

Netto driftsramme: Kr. 50 391 451

Teknisk enhet omfatter forvaltning, drift og vedlikehold, Saudahallen, samt brann- og feiervesen. Enheten er organisert i en flat struktur der Kommunalsjef teknisk har overordna ansvar. Ansvarsområdene omfatter vedlikehold av bygninger, veger, grøntareal og parker, renovasjon og VA, forvaltning av byggesaker, plan- og eiendomssaker, oppmåling, vann og avløp, skogbruk og landbruk; feiing, tilsyn og forebygging av branner; samt renhold av kommunale bygg.

Satsingsområde

1. Helse, miljø og sikkerhet skal ha spesiell oppmerksomhet. HMS arbeid i både prosjekt og driftsorganisasjon skal holde en høy standard.
2. Budsjettarbeid og kostnadskontroll.
3. Næringsvennlig forvaltning.
4. Høyt fokus på LEAN-arbeid i driftsorganisasjonen, med mål om best mulig utnytting av ressurser og bedre planlegging av arbeidet.

Helse, miljø og sikkerhet er et spesielt fokusområde på teknisk. Det skal sikres at HMS-arbeidet både i prosjekt og driftsorganisasjonen holder en høy standard. I teknisk tjenesteområde er det nødvendig å ha fokus på at avvik blir skrevet, slik at det bedre kan forebygges uhell. Jo større fokus på avvik, jo bedre HMS forebygging.

Teknisk skal vurdere klimavennlige løsninger og ha et grønt fokus. For å sette organisasjonen i stand til å prioritere de rette investeringene, skal det etableres langsiktige planer innenfor hvert område. De framtidige investeringsbehovene skal systematiseres.

Det er et mål å avdekke mulige tiltak for å effektivisere drift ved teknisk etat. Derfor er det et mål å utvikle Lean metodikken videre.

Sauda kommune skal ha næringsvennlig forvaltning. Tiden som brukes på saksbehandling av byggesaker har gått ned. Det implementeres en IT-basert modul for handtering av byggesaker. Fra dette systemet skal det tas ut rapporter som viser status på saksbehandlingen og kritiske parameter. Sauda kommune ønsker å utvikle dette systemet i samarbeid med nabokommunene via IT-samarbeidet.

Utfordringer

Sauda kommune har en stor portefølje av prosjekter som skal gjennomføres i løpet av 2018. Det krever ressurser til å gjennomføre dette.

Det er etablert prosedyrer og rutiner for prosjektstyring og for innkjøp. Det er behov for å bygge opp ytterligere kompetanse i forbindelse med større innkjøp.

Sauda kommune har mange reguleringsplaner i prosess, i tillegg til kommuneplan. Det er også flere reguleringsplaner som er under arbeid av private aktører. Kommunen har her en viktig rolle som planmyndighet og tilrettelegger for utvikling av nye byggeprosjekter. Dette krever prioritering av ressursene som er til rådighet.

Det blir en utfordring å handtere drift og vedlikehold av nye anlegg og bygg med den samme mannskapsstyrken som er i dag. Ambisjonen er å drive nye bygg og anlegg uten økning i bemanning.

Bemanningen på teknisk avdeling er redusert betydelig de senere år. Det er mye økonomisk støtte å søke for kommunen, det er lagt inn en stilling i investering til å prioritere denne jobben. Denne stillingen må holde seg oppdatert og søke aktuelle midler.

Styringskort for Teknisk

Overordna mål:		Kompetent saksbehandling og tjenesteyting i godt arbeidsmiljø		
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål		
		2018	2019-2021	
Samfunn	Holde høyt nivå på tjenester og utnytte ressursene effektivt	1	FDV system oppdateres med ny informasjon, kommunale bygg	Utvikling av FDV system på bygg
		2	Innføring av Lean på flere område	Utvikle en Leankultur i organisasjonen
		3	Utvikle rutiner for HMS-arbeid. HMS kampanjer	Styrke bedriftskultur innen HMS
Brukere	Være tilgjengelig og yte god service	1	Overholde frister for saksbehandling	Skår på øvre halvdel i Kommune-barometeret
		2	Utvikle edb basert system for handtering av byggesaker	Bruke rapporter aktivt for fleksibel styring av ressurser til byggesaksbehandling
		3	Innføre digitale gravetillatelse	Øke bruk av digitale løsninger
Medarbeidere	Inneha riktig kompetanse og legge til rette for trivsel på jobb. Det skal være tydelige beskrivelser av ansvar og oppgaver.	1	0 Skader m/fravær på egne eller innleid personell.	0 Skader m/fravær på egne eller innleidd personell.
		2	Sykefravær under 6%	Sykefravær under 6%
		3	Utarbeide stillingsbeskrivelse for ansatte	Etablere rutiner for medarbeidersamtaler og revisjon av stillingsbeskrivelser
Økonomi	Utføre drifts og prosjektoppgaver innafor gitte økonomiske rammer	1	Ressursbruk innafor budsjetttramme	Ressursbruk innafor budsjetttramme
		2	Drifte enheten rasjonelt og økonomisk forsvarlig	Driftseininga rasjonelt og økonomisk

Fellestjenester og næring

Netto driftsramme: Kr. 34 686 051

Organisering av dette tjenesteområdet er endret etter vedtak om ny administrativ organisering i mars 2017. Tjenestene som leveres er stort sett de samme, men målet er å allokere mer fokus, tid og ressurser til utviklingsarbeid både intern i organisasjonen og næringsutvikling i Sauda.

Følgende er tjenester er omfattet:

- Økonomiavdelingen	} Rapporterer direkte til rådmannen
- HR (Lønn og personal)	
- Kommuneoverlege	
- Miljøretta helsevern	
- IKT-avdelingen	} Rapporterer til kommunalsjef utvikling og næring
- Kundetorg	
- Kommuneplan	
- NoRoSun skjenkekontroll	

Sauda er vertskommune for miljøretta helsevern (Suldal, Vindafjord, Etne) og interkommunal skjenkekontroll (11 kommuner i Nord-Rogaland og Sunnhordland).

Særlige satsingsområder eller prioriteringer i planperioden

- Utvikling av heltidskultur i Sauda kommune og være pådriver i prosjektet NyttBlikk
- Jobbe tett med enhetsledere, legetjenesten og NAV for å følge opp og forebygge sykefravær
- Videreutvikle, forenkle og ta i bruk muligheter i eksisterende og nye dataprogrammer og applikasjoner
- Gjennomføring av kommuneplanprosess
- Implementering av personvernforordningen
- Utarbeide strategi for digitalisering og ta i bruk nye løsninger etter hvert som de er «modne»
- Fortsatt fokus på kontinuerlig forbedringsarbeid. Det er god på utvikling på flere områder. Eksempler er reduksjon i portoutgifter og tidsbruk pga. bruk av elektroniske brev ("Svar Ut"). Sauda er også nylig anerkjent av Visma som eneste kommune blant deres svært mange kunder som har 100% elektroniske bilag.

Innsparinger i 2018-budsjettet

- 1 årsverk redusert på Økonomiavdelingen
- 0,3 årsverk redusert på plan og beredskap mens omfanget av interkommunal skjenkekontroll har økt med 10%.
- Midlertidig redusert stilling på Kundetorget inntak av vikar.
- Budsjettert merinntekt/mindreknad på kr. 500.000,- som ikke er spesifisert, men kan være salg til andre kommuner eller effektivisering gjennom samarbeid.
- Noe reduksjon i felleskostnader
- Generelt redusert ramme i tråd med krav om effektivisering (gjelder alle tjenesteområdene)

Ønska tiltak:

- Mer kapasitet til utviklingsarbeid
- Økt kompetanse og kapasitet på anskaffelser og kontraktsoppfølging

Spesielle utfordringer:

- Små og sårbare fagmiljøer. Liten grad av kompetanseoverlapp i bemanningen.
- Stadig økende (nasjonale) krav til kommunene stiller krav til kompetanse, omstillingsevne, effektivitet og nye arbeidsformer.

Styringskort fellestjenester og næring

Overordnede mål:	1) Yte god service og gode tjenester for egen organisasjon og for Saudasamfunnet		
	2) Innarbeide kultur for kontinuerlig forbedring		
	3) Være en på driver for å skape en næringsvennlig kommune		
Perspektiv	Hovedmål	Viktigste resultatmål	
		2018	2019-2021
Samfunn	Kommunen skal kjennetegnes av god service og innbygger-dialog	1	Utvikling av nye tjenester for innbygger-dialog og selvbetjening på nett
	Framtidsretta kommuneplanlegging	2	Gjennomføring av tettstedsutviklings-prosjektet i samarbeid med Rogaland fylke
Brukere	Innbyggere og ansatte i kommunen skal oppleve rask og god service	1	Gjennomføring av brukerundersøkelser
	Kvalitetssikring av interne rutiner	2	Implementering av personvern-forordning
Medarbeidere	Godt arbeidsmiljø	1	Oppfølging av alle tilfellet av sykefravær
	Heltidskommune der 50% av de ansatte jobber heltid med høy grad av kontinuitet, kvalitet og fornøyde ansatte	2	Utvikle en heltidskultur der antall heltidsstillinger øker fra 27-30%.
Økonomi	God økonomisk styring	1	Budsjettstyring i henhold til tildelt ramme (nettobudsjett)
		2	Konkrete innsparings-resultater som følge av digitalisering
			Utvikling i tråd med strategi for digitalisering
			Konkrete resultater av tettstedsutviklings-prosjektet
			Kontinuerlig utvikling og måling av effekt (forbedringshjul)
			Personvernforordningen er integrert del av kvalitetssystemet i kommunen
			Oppfølging av alle tilfellet av sykefravær
			Heltidskultur er implementert og minst 50% av våre ansatte jobber minst 50% stilling.
			Budsjettstyring i henhold til tildelt ramme (nettobudsjett)
			Konkrete innsparings-resultater som følge av digitalisering

8 Vedlegg

Vedlegg 1: Kommunale avgifter og betalingssetter for 2018

Se eget dokument

Vedlegg 2: Detaljert investeringsbudsjett

Nr:	Beskrivelse av prosjekt	Pri	Type	2018	2019	2020	2021
1a	Utrykningsbil brann		Brann		625 000		
1b	Tankbil		Brann		1 500 000		
1c	ATV brannvernet		Brann				200 000
1d	Tunellvifte		Brann			700 000	
1	Sum brann			0	2 125 000	0	0
2a	Ventilasjons system ungdomsskolen		Bygg			2 500 000	
2b	Utstyr til kjøkken DMS (enkelt utstyr over 100.000)	7	Bygg	100 000	100 000	100 000	
2c	Utstyrspakke renhold	6	Bygg	300 000			
2c1	Biler teknisk	8	Bygg	350 000			
2d	Hollandstunet diverse		Bygg		2 400 000		
2e	Tilrettelegging for 3. etg sykehus	1	Bygg	1 500 000			
2f	Austarheim skule, rehabilitering av gulv i gymsal		Bygg		150 000		
2g	Brannstasjonen nytt epoxygulv		Bygg			250 000	
2h	Branntiltak diverse, bygg (enkeltinv. over 100.000)	5	Bygg	500 000	500 000	500 000	
2i	Adgangskontroll Helsecenter-sykehus-Åbotunet		Bygg		2 500 000		
2j	Gjerde mellom sykehus og Åbotunet	1	Bygg	200 000			
2k	Oppgradering 5 stk. tilfluktsrom		Bygg		500 000		
2l	Pålagt energimerking yrkesbygg > 1000 m²	2	Bygg	500 000			
2m	Ventilasjon Hollandstunet, radon tiltak		Bygg		1 000 000	1 000 000	
2n	Ventilasjonsanlegg Austarheim skule, del 2		Bygg		750 000		
2o	Skilting kommunale bygg		Bygg			200 000	
2p	HCWC Fløgstad skule	9	Bygg	200 000			
2q	Elektronisk låsesystem Risvoll skule hoveddørene, ca. 8 stk.		Bygg			100 000	
2r	Prosjektstilling investeringstilskudd (første omgang i 2 år)	4	Bygg	500 000	500 000	500 000	
2s	Takrehabilitering Austarheim skule, eldste delen		Bygg		1 000 000		
2t	Nytt tak og oppussing toalettbygg ved rådhuset		Bygg		400 000		
2u	Carport Hjemmetjenesten	3	Bygg	400 000			
2v	Ombygging foajeen på kinoen		Bygg		200 000		
2	Sum Bygg			4 550 000	10 000 000	5 150 000	0
3a	Ny kai ved SI-glass	1	Havneka	1 000 000			
3b	Utbedringer ved hurtigbåtkaien	2	Havneka	500 000			
3	Sum Havnekassen			1 500 000	0	0	0
4a	Bytte av backup-server og brannmur		IKT				
4b	Digitale læremidler ungdomsskole	1	IKT	600 000			
4c	Utbygging av rør for breiband	2	IKT	100 000	100 000	100 000	
4d	Digital infrastruktur (internasjonal fiber)		IKT		2 000 000	2 000 000	
4e	Fiber Birkeland - Allmannajuvet	1	IKT	800 000			
4f	Bytte av Hyper-v server ihht rulleringsplan	1	IKT	300 000			
4g	AV-utstyr i Sauda kommune	2	IKT	120 000			
4h	Utbygging av breiband til innbyggere (Egenandel NKON-midler)		IKT	500 000			
4i	Oppgradering av Nett TV-løsning i kom. sal.	1	IKT	100 000			
4j	Investeringer Ryfylke IKT (vedtak IT-styret Ryfylke)	1	IKT	2 000 000			
		vedtatt					
4k	Utskifting PC'er ihht rulleringsplan ADM		IKT		1 000 000		
4l	Utskifting PC'er ihht rulleringsplan Oppvekst og Kultur		IKT				
4	Sum IKT			4 520 000	3 100 000	2 100 000	0
5a	Rassikringstiltak		Vei		500 000	500 000	
5b	Vei til Norstødalen (Konseptskiss i 2018)	1	Vei	600 000	5 000 000	5 000 000	
5c	Vei / Asfaltering	4	Vei	3 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
5d	Belysning ved sjøen i Saudasjøen		Vei		500 000		
5e	Utbedring av vei Søndenaugan		Vei			2 000 000	
5f	Avkjøring fra Håkonsgata musikkhall		Vei		1 500 000		
5g	Fullføre fortau Fløgstadvegen ved kirka	3	Vei	500 000			
5h	Oppretting av murer i Kaldhagen, forts...		Vei			500 000	
5i	Fortaug Teig - Austarheim skole		Vei			2 000 000	
5j	Rassikring gang tunell Saudasjøen		Vei		300 000		
5k	Sykkelstativ Saudahallen, Folkets hus, Stadion	6	Vei	150 000	150 000		
5l	Opprustning bruer		Vei		200 000	200 000	200 000
5m	Ladestasjoner		Vei		200 000		200 000
5n	Ladestasjon for kommunale elbiler	2	Vei	200 000			
5o	Metodisten asfaltering / lys	5	Vei	1 000 000			
5	Sum Vei			5 450 000	10 350 000	12 200 000	2 400 000

Nr:	Beskrivelse av prosjekt	Pri	Type	2018	2019	2020	2021
6a	Aktivitetsparker	1		200 000	200 000	200 000	200 000
6b	Arealforvaltning	2		200 000	200 000	200 000	200 000
6c	Området ved Paviljongen				1 800 000		
6d	Plassen mellom Sauda Folkets Hus og Svømmehallen	4		500 000	3 000 000		
6e	Torget ved Kiwi				500 000		
6f	Sauda Stadion, nytt gjerde og nye dører m/nytt låsesystem	3		700 000			
6	Sum Uteområdet/park			1 600 000	5 700 000	400 000	400 000
7a	Ny liten bossbil	5		1 600 000			
7b	Sorteringsanlegg - oppgradering, asfalt og plastbinge	4		1 500 000			
7c	Vannverket - utskifting traktor 2019	6		1 500 000			
7d	Fosstveitdammen						3 000 000
7e	AV-utstyr	7		150 000			
7f	Fløgstadneset	1		1 000 000			
7g	Åbødalsvegen-Wergelandsvegen	2		2 500 000			
7h	Djupadalen fase 2	3		3 500 000			
7i	Bil	8		350 000			
7j	Fløgstadvegen ved HH				2 500 000		
7k	Ringledning ESSO				500 000		
7l	Vannledning Saunes				1 500 000		
7m	Kum Kaldhagen				1 000 000		
7n	Uforutsatte 2018 (vann/avløp)	1		7 900 000	10 000 000		10 000 000
7o	Ringledning Ringhagen					500 000	
7p	VA Tre (Espeland)					3 000 000	
7q	Vannledning Manilla-Ryfylke					4 000 000	
7r	Handelslaget Saudasjøen					3 000 000	
7s	Ringledninger V Åbøbyen					3 000 000	
7t	Vannforsyning Svandalen					15 000 000	
7u	Brugata fase 2						4 000 000
7v	VA Håkonsgata						6 000 000
7w	Vannledning Svandalskrysset - Gausvik						
7x	Søndenåhaugen						
7y	Avløp Egne Hjem						
7z	Ny pumpestasjon Saudasjøen						
7æ	VA Åbøbyen						
7	Sum VAR			20 000 000	15 500 000	28 500 000	23 000 000
8a	Tak Saudahallen (prioritere foaje og korridor ved idrettshall)	2	Bygg	550 000			
8b	Vinduer svømmehall	3	Bygg	1 300 000			
8c	Oppgradering garderobeskal + elektroniske nøkler	4	Bygg	400 000			
8d	Rømningsvei korridor Saudahallen + brannvegg IE60, brannører	1	Bygg	300 000			
8e	Saudahallen påbygg for garderober og kontorer	5	Bygg	500 000	6 000 000	4 000 000	
8	Sum Saudahallen			3 050 000	6 000 000	4 000 000	0

Vedlegg 3: Budsjettskjema 2A og B

Budsjettskjema 2A 2018			
	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Investeringer i anleggsmidler	108 232 500	32 770 000	56 904 057
Utlån og forskutteringer	7 000 000	1 500 000	800 791
Kjøp av aksjer og andeler	1 500 000	1 000 000	2 431 527
Avdrag på lån	600 000	450 000	505 392
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0
Avsetninger	0	0	300 000
Årets finansieringsbehov	117 332 500	35 720 000	60 941 767
Bruk av lånemidler	87 871 000	24 327 500	44 182 461
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 500 000	1 000 000	7 000
Tilskudd/refusjoner til investeringer	17 415 000	0	3 790 319
Kompensasjon for merverdiavgift	9 946 500	5 942 500	9 212 507
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	600 000	450 000	561 873
Andre inntekter	0	0	2 895 107
Sum ekstern finansiering	117 332 500	31 720 000	60 649 267
Overført fra driftsregnskapet	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0
Bruk av avsetninger	0	4 000 000	292 500
Sum finansiering	117 332 500	35 720 000	60 941 767
Udekket/udisponert	0	0	0

Budsjettskjema 2B 2018			
	Budsjett 2018	Budsjett 2017	Regnskap 2016
Investering VAR	60 000 000	9 000 000	11 058 300
Andre Investeringer	48 232 500	23 770 000	45 845 757
Finansielle investeringer	9 100 000	2 950 000	4 037 710
Sum Investeringer 2017	117 332 500	35 720 000	60 941 767

Vedlegg 4: Unntak eiendomsskatt

Følgende er vedlegg til punkt 8 e) i budsjettvedtaket.

Unntak fra eiendomsskatt i høve til eiendomskattelova § 7 a og b:

Fylkeskommunale skoler

Sauda VGS på Lofthus
Sauda VGS avdeling Birkeland

Idrettsanlegg og haller

Turnhallen
Skulegata 29
Lyngmyranlegget - Ny Von
Golfbanen med klubbhus og anlegg

Eiendommer tilhørende følgende frivillige organisasjoner:

Speidarhuset, Håkonsgata
Frelsesarmeen, Skulegata 22
Pinsekyrkjelyden Salem, Espelandsvegen 6
Betel, Indremisjonen, Mogata 1
IOGT Losje Fjellbekken, Kyrkjegata 24
Sauda Raude Kross, Åbødalsvegen 81
Sauda Jeger og Fiskeforening, klubbhus med anlegg
Brakamoen barnehage, Andersengja
Industriarbeidermuseet, Håkonsgata
Bedehuset Saron
Tinghaug
Sauda Folkets hus A/S

Eiendom tilhørende andre stiftelser/ organisasjoner vil bli vurdert fritatt for eiendomsskatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.